

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către avocatul Dumneanu Radu în numele condamnaților, Țurcan Oleg și SRL „ENERGO PETROL”, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017, în cauza penală privindu-i pe,

Țurcan Oleg Xxxxx, născut la Xxxxx, originar din or. Xxxx și domiciliat în or. Xxxx, str. Xxxx;

SRL „ENERGO PETROL”, înregistrată la 20.07.2009 la Camera Înregistrării de Stat cu numărul unic de identificare și codul fiscal (IDNO) – Xxxxx, cu sediul în r-nul Ialoveni, s. Xxxx, str. XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.10.2015 – 15.03.2017 (prima instanță);
2. 08.06.2017 – 26.06.2017 (instanța de recurs);
3. 17.08.2017 – 29.11.2017 (instanța de recurs în anulare).

Asupra recursului în anulare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești, sediul Central din 15 martie 2017, procesul penal în privința lui Țurcan Oleg și persoanei juridice SRL „ENERGO PETROL”, pe învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (3) Cod penal, a fost încetat din motivul intervenirii termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală, prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că **Țurcan Oleg**, având scopul de a introduce în Republica Moldova mărfuri în proporții deosebit de mari, cu eschivarea parțială de la achitarea drepturilor de import, știind cu bună știință că la efectuarea procedurii de devamare a mărfurilor au fost prezentate documente ce conțin date denaturate, acționând în calitate de administrator la SRL „ENERGO PETROL”, pentru a-și realiza intențiile criminale, a elaborat un plan dinainte stabilit, constând în diminuarea cheltuielilor de transport la importul produselor petroliere.

Astfel, în perioada anilor 2010 - 2014, Țurcan Oleg, acționând în calitate de administrator al SRL „ENERGO PETROL”, acționând cu scopul obținerii unor venituri ilicite, având scopul eschivării parțiale de la achitarea drepturilor de import, la marfa cu regim vamal de import definitiv, în postul vamal - Leușeni, a diminuat cheltuielile de transport la importul produselor petroliere efectuate cu transportatorul SRL „Org Dong”, ceea ce a condiționat diminuarea valorii în vamă a mărfii cu 2 344 810,24 lei, astfel fiind cauzat bugetului statului un prejudiciu material prin neachitarea drepturilor de import în mărime de 389 805,45 lei, ceea ce la momentul comiterii infracțiunii constituia echivalentul a 19 490,27 unități convenționale.

SRL „ENERGO PETROL”, fiind persoană juridică, care desfășoară activitate de întreprinzător, pe perioada anilor 2010 - 2014, a comis trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, prin eschivarea de la achitarea plăților vamale în următoarele circumstanțe.

La data de 20.07.2009 SRL „ENERGO PETROL” a fost înregistrată la Camera înregistrării de Stat a Ministerului Dezvoltării Internaționale cu numărul de înregistrare și codul fiscal Xxxxxxx.

La înregistrare, Societatea cu răspundere limitată „ENERGO PETROL” a declarat ca genuri principale de activitate importul și/sau comercializarea cu ridicata și/sau cu amănuntul a benzinei, motorinei și/sau a gazului lichefiat la stațiile de alimentare.

Astfel, în perioada anilor 2010 - 2014, persoana juridică SRL „ENERGO PETROL”, acționând cu scopul obținerii unor venituri ilicite, prin acțiunile nemijlocite ale administratorului Țurcan Oleg, având scopul eschivării parțiale de la achitarea drepturilor de import, la marfa cu regim vamal de import, definitiv, în postul vamal Leușeni, a diminuat cheltuielile de transport la importul produselor petroliere efectuate cu transportatorul SRL „Org Dong”, ceea ce a condiționat diminuarea valorii în vamă a mărfii cu 2 344 810,24 lei, astfel, fiind cauzat bugetului statului un prejudiciu material prin neachitarea drepturilor de import în mărime de 389 805,45 lei, ceea ce la momentul comiterii infracțiunii constituia echivalentul a 19490,27 unități convenționale.

Acțiunile lui Țurcan Oleg și a persoanei juridice SRL „ENERGO PETROL” au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în baza art. 249 alin. (3) – eschivarea de la achitarea plăților vamale în proporții deosebit de mari.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu recurs de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpaților Țurcan Oleg și SRL „ENERGO PETROL”, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de recurs, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpaților Țurcan Oleg și SRL „ENERGO PETROL” de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute

de art. 249 alin. (3) Cod penal, din motiv că în acțiunile lor lipsesc elementele infracțiunii.

În argumentarea recursului s-a invocat că:

- sentința nu conține nici un contra-argument la cele invocate de apărare în concluziile scrise și nu face referire la nici un argument sau probă, prezentate, anexate la materialele cauzei penale și cercetate în cadrul cercetării judecătorești;

- s-a constatat eronat că Țurcan Oleg ar fi reprezentat SRL „ENERGO PETROL” în calitate de administrator și nu s-au luat în considerare actele eliberate de Camera înregistrării de Stat, examinate în cadrul cercetării judecătorești care infirmă circumstanțele constatate de instanță și potrivit cărora de la momentul înființării la data de 20.07.2009 și la 04.03.2015, în calitate de administrator al SRL „ENERGO PETROL” a fost numitul - Țurcan Dmitrii, iar infracțiunea imputată, potrivit materialelor cauzei penale și actului de învinuire ar fi fost comisă în perioada anilor 2011 – 2014, instanța a reținut o altă stare de fapt, prin ce s-au încălcat limitele judecării cauzei;

- prima instanță a lăsat fără apreciere probele prezentate de partea apărării;

- contrar argumentelor apărării precum că urmărirea penală a fost pornită în privința lui SRL „ENERGO PETROL”, fapt menționat expres de către apărare atât la faza cercetării înscrisurilor din materialele cauzei penale, în susținerile verbale și în concluziile scrise anexate la cauză, prima instanță nu a ținut cont de faptul că agentul economic și Țurcan Oleg sunt două persoane diferite, iar în privința ultimului nu există nici la moment o hotărâre de pornire a urmăririi penale;

- constatările eronate ale primei instanțe pe cale de consecință, pe lângă încălcarea gravă și iremedială a dreptului la un recurs efectiv și cel la un proces echitabil, încalcă și dreptul cu privire la proprietate al SRL „ENERGO PETROL”, deoarece agentul economic nu va putea solicita în ordine de regres, sumele de bani achitate în calitate de penalitate, ca rezultat al acțiunilor ilegale ale brokerului vamal;

- lăsarea fără atenție a tuturor probelor și argumentelor apărării a fost determinată de încălcarea principiului egalității armelor în proces, plasarea instanței de partea acuzării și preluarea afirmațiilor și constatărilor eronate ale acuzării, expuse în rechizitoriu;

- instanța nu s-a expus referitor la argumentele apărării cu privire la încălcarea gravă a drepturilor inculpaților la finisarea urmăririi penale, manifestate prin încălcarea dreptului de a face cunoștință cu materialele cauzei penale, privarea de dreptul de a înainta cereri și demersuri în legătură cu finisarea urmăririi penale, încălcarea normelor imperative cu privire la sesizarea instanței de către procuror.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017, recursul declarat a fost respins ca fiind depus peste termen.

5. Pentru a decide astfel, instanța de recurs a menționat că conform art. 439 alin. (1) Cod procedură penală, termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii și că potrivit art. 230 alin. (2) Cod procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, instanța de apel a constatat că potrivit proceselor-verbale ale ședinței de judecată din prima instanță din 01 martie 2017, 15 martie 2017 (f.d. 129-131, vol. IV), rezultă că avocatul Dumneanu Radu și inculpatul Țurcan Oleg, reprezentantul SRL „ENERGO PETROL” - Țurcan Dmitri, nu s-au prezentat la pronunțarea sentinței, deși cunoșteau despre data ședinței de judecată preconizată pentru deliberarea și pronunțarea sentinței.

Instanța de recurs a notat că pentru părțile care nu s-au prezentat la pronunțare, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărârii motivate la data pronunțării.

Subsidiar, instanța de recurs reieșind din prevederile art. 439 Cod procedură penală, a punctat că în speță termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat începând cu data de 16 martie 2017 și care a expirat la data de 30 martie 2017, aceasta fiind și ultima zi pentru declararea recursului, iar cererea de recurs formulată de avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Țurcan Oleg și SRL „ENERGO PETROL”, a fost depusă la data de 10 aprilie 2017.

În consecință, instanța de recurs a conchis că recursul declarat la data 10 aprilie 2017 a fost depus cu omiterea termenului de 15 zile stabilit de lege pentru declararea recursului.

6. Decizia instanței de recurs este atacată cu recurs în anulare de către avocatul Dumneanu Radu în numele condamnaților Țurcan Oleg și SRL „ENERGO PETROL”, indicând încălcarea art. 6, 13 CEDO, solicită casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de recurs.

În argumentarea recursului în anulare se invocă că:

- decizia instanței de recurs din 26.06.2017, este afectată de vicii fundamentale, care au afectat echitatea procedurii precedente, deoarece inculpații au fost privați de drepturile cu privire la un proces echitabil și la un recurs efectiv, manifestate prin încălcarea dreptului de acces liber la justiție, vicii fundamentale prevăzute de art. 6 și art. 13 ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- instanța de recurs a fost informată că atât inculpații, cât și avocatul, în calitate de apărător al acestora, după finalizarea cercetării judecătorești și a dezbaterilor judiciare, au fost informați că pronunțarea sentinței va avea loc la data de 01.03.2017, ora 08:45. Ulterior, în dimineața zilei de 01.03.2017, prin

intermediul unui apel telefonic au fost informați că pronunțarea sentinței se va amâna, fără a fi informați despre data la care a fost fixată pronunțarea acesteia. Circumstanțele indicate, au făcut posibilă pronunțarea sentinței la data de 15.03.2017, fără a fi informați despre aceasta inculpații sau apărătorul lor. Mai mult, sentința indicată nu a fost expediată nici prin intermediul serviciului poștal. Doar după prezentarea personală la data de 28.03.2017 la judecătoria Hîncești (sediul Central), au primit sentința indicată, fapt confirmat prin mențiunea olografa făcută pe exemplarul sentinței anexat la materialele cauzei penale. Situația descrisă a determinat depunerea apelului, prin intermediul serviciului poștal, la data de 06.04.2017, fiind recepționat de cancelaria instanței de judecată la data de 10.04.2017;

- circumstanțele expuse se confirmă și prin aceia că, potrivit paginii electronice a Judecătoriei Hîncești, sentința din 15.03.2017, emisă de judecătorul Dadu Ion, a fost publicată doar la data de 03.05.2017;

- instanța de recurs s-a expus formal cu privire la motivele invocate de apărare în privința depunerii tardive a cererii de recurs.

7. La recursul în anulare declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, din considerentul că termenul de 15 zile de contestare cu recurs a sentinței instanței de fond, stabilit în art. 439 Cod de procedură penală, nu a fost respectat, fără a fi invocate careva argumente plauzibile privind depunerea tardivă a contestației.

La fel, a indicat că potrivit jurisprudenței CEDO (*Hotărârea Chirea versus Republica Moldova*), există un dezavantaj a unei părți față de alta, în situația în care instanța extinde termenul legal de contestare a unei hotărâri judecătorești definitive, se face atingere principiului securității raporturilor juridice garantate de art. 6 CEDO.

8. Judecând recursul în anulare declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 coroborat cu art. 453 Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

În sensul prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul

procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

În corespundere cu art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, judecarea recursului în anulare se efectuează potrivit dispozițiilor art. 434-436, care se aplică în mod corespunzător.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Raportând argumentele invocate în recurs la prevederile legale a actelor internaționale și naționale, Colegiul penal reține că aceste motive nu se confirmă și în cadrul procedurii precedente, sub aspectul invocat de recurent nu s-a admis un viciu fundamental, care ar fi afectat hotărârile contestate.

În acest sens, în privința motivelor invocate de recurent, prin care acesta își manifestă dezacordul cu soluția de respingere a recursului declarat împotriva sentinței primei instanțe peste termen, menționând că părțile nu au fost informate despre data pronunțării sentinței, prin ce au fost privați de drepturile la un proces echitabil și la un recurs efectiv manifestate prin încălcarea dreptului de acces liber la justiție, prevăzute de art. 6 și art. 13 CEDO, Colegiul penal conchide că sunt inadmisibile, deoarece acestea reprezintă opinia subiectivă a recurentului ce nicidecum nu constituie un viciu fundamental care ar fi afectat hotărârea judecătorească atacată, or instanța de recurs corect a constatat că potrivit proceselor-verbale ale ședinței de judecată a primei instanțe din 01 martie 2017, 15 martie 2017 (f.d. 129-131, vol. IV), rezultă că avocatul Dumneanu Radu și inculpatul Țurcan Oleg, reprezentantul SRL „ENERGO PETROL”, Țurcan Dmitri nu s-au prezentat la pronunțarea sentinței, deși cunoșteau despre data ședinței de judecată preconizată pentru deliberarea și pronunțarea sentinței, respectiv părțile urmau să se intereseze de soarta procesului, din care considerent argumentele instanței de recurs în acest aspect, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile se însușesc de instanța de recurs în anulare, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Colegiul penal mai notează că conform jurisprudenței CtEDO, hotărârea Ponomaryov vs Ucraina din 03 aprilie 2008 se atestă, că dacă termenul pentru introducerea unei căi de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru

motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

Totodată, Colegiul penal invocă că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, “inter alia”, ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea cauza *Brumărescu vs România*, Nr.28342/95&62, 28 octombrie 1999). Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorii doar în scopul reluării procesului de judecată și al unei noi soluționări a cauzei. Competența de revizuire a instanțelor supreme trebuie exercitată pentru a corecta erorile de drept și omisiunile justiției, și nu pentru a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs deghizat și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi drept temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar în cazul în care reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (a se vedea cauza *Bujnița vs Moldova*, Nr.36492/02, 16 ianuarie 2007).

9. Conducându-se de prevederile art. 457 alin. (3), 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul în anulare declarat de către avocatul Dumneanu Radu în numele condamnaților, Țurcan Oleg și SRL „ENERGO PETROL”, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Țurcan Oleg Xxxxx, SRL „ENERGO PETROL”**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **28 decembrie 2017**.

Președinte

Judecători

Ursache Petru

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Moraru Petru

Opinie separată**a judecătorilor Timofti Vladimir și Alerguș Constantin**

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-i pe Țurcan Oleg Xxxx și SRL „ENERGO PETROL”.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 noiembrie 2017, s-a respins ca inadmisibil recursul în anulare declarat de către avocatul Dumneanu Radu în numele condamnaților, Țurcan Oleg și SRL „ENERGO PETROL”, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017, în cauza penală privindu-i pe Țurcan Oleg Xxxx, SRL „ENERGO PETROL”, cu menținerea deciziei atacate.

2. Nu am susținut această soluție în legătură cu ce expunem opinie separată în scris, invocând următoarele motive.

3. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 15 martie 2017, procesul penal în privința lui Țurcan Oleg și persoanei juridice SRL „ENERGO PETROL”, pe învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (3) Cod penal, a fost încetat din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

4. Sentința primei instanțe a fost atacată cu recurs de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpaților Țurcan Oleg și SRL „ENERGO PETROL”, prin care a solicitat repunerea în termen a cererii de recurs, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpaților Țurcan Oleg și SRL „ENERGO PETROL” de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 249 alin. (3) Cod penal, din motiv că în acțiunile lor lipsesc elementele infracțiunii.

În argumentarea recursului s-a invocat că:

- sentința nu conține nici un contra-argument la cele invocate de apărare în concluziile scrise și nu face referire la nici un argument sau probă, prezentate, anexate la materialele cauzei penale și cercetate în cadrul cercetării judecătorești;

- s-a constatat eronat că Țurcan Oleg ar fi reprezentat SRL „ENERGO PETROL” în calitate de administrator și nu s-au luat în considerare actele eliberate de Camera înregistrării de Stat, examinate în cadrul cercetării judecătorești care infirmă circumstanțele constatate de instanță și potrivit cărora de la momentul înființării la data de 20.07.2009 și la 04.03.2015, în calitate de administrator al SRL „ENERGO PETROL” a fost numitul Țurcan Dmitrii, iar infracțiunea imputată, potrivit materialelor cauzei penale și actului de învinuire ar fi fost comisă în perioada anilor 2011 – 2014, instanța a reținut o altă stare de fapt, prin ce s-au încălcat limitele judecării cauzei;

- prima instanță a lăsat fără apreciere probele prezentate de partea apărării;
- contrar argumentelor apărării precum că urmărirea penală a fost pornită în privința lui SRL „ENERGO PETROL”, fapt menționat expres de către apărare atât la faza cercetării înscrisurilor din materialele cauzei penale, în susținerile verbale și în concluziile scrise anexate la cauză, prima instanță nu a ținut cont de faptul că agentul economic și Țurcan Oleg sunt două persoane diferite, iar în privința ultimului nu există nici la moment o hotărâre de pornire a urmăririi penale;

- constatările eronate ale primei instanțe pe cale de consecință, pe lângă încălcarea gravă și iremedială a dreptului la un recurs efectiv și cel la un proces echitabil, încalcă și dreptul cu privire la proprietate al SRL „ENERGO PETROL”, deoarece agentul economic nu va putea solicita în ordine de regres, sumele de bani achitate în calitate de penalitate, ca rezultat al acțiunilor ilegale ale brokerului vamal;

- lăsarea fără atenție a tuturor probelor și argumentelor apărării a fost determinată de încălcarea principiului egalității armelor în proces, plasarea instanței de partea acuzării și preluarea afirmațiilor și constatrilor eronate ale acuzării, expuse în rechizitoriu;

- instanța nu s-a expus referitor la argumentele apărării cu privire la încălcarea gravă a drepturilor inculpaților la faza finisării urmăririi penale, manifestate prin încălcarea dreptului de a face cunoștință cu materialele cauzei penale, privarea de dreptul de a înainta cereri și demersuri în legătură cu finisarea urmăririi penale, încălcarea normelor imperative cu privire la sesizarea instanței de către procuror.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017, recursul declarat a fost respins, ca fiind depus peste termen

5.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de recurs a menționat că, conform art. 439 alin. (1) Cod procedură penală, termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii și că potrivit art. 230 alin. (2) Cod procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, instanța de apel a constatat că potrivit proceselor-verbale ale ședinței de judecată în prima instanță din 01 martie 2017, 15 martie 2017 (f.d. 129-131, vol. IV), rezultă că avocatul Dumneanu Radu și inculpatul Țurcan Oleg, reprezentantul SRL „ENERGO PETROL”, Țurcan Dmitri nu s-au prezentat la pronunțarea sentinței, deși cunoșteau despre data ședinței de judecată preconizată pentru deliberarea și pronunțarea sentinței.

6. Decizia instanței de apel a fost contestată ulterior cu recurs în anulare de către avocatul Dumneanu Radu în numele condamnaților Țurcan Oleg și SRL

„ENERGO PETROL”, indicând încălcarea art. 6, 13 CEDO, prin care a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de recurs.

În argumentarea recursului în anulare s-a invocat că:

- decizia instanței de recurs din 26.06.2017, este afectată de vicii fundamentale, care au afectat echitatea procedurii precedente, deoarece inculpații au fost privați de drepturile cu privire la un proces echitabil și la un recurs efectiv, manifestate prin încălcarea dreptului de acces liber la justiție, vicii fundamentale prevăzute de art. 6 și art. 13 ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- instanța de recurs a fost informată că atât condamnații, cât și avocatul, în calitate de apărător al acestora, după finalizarea cercetării judecătorești și a dezbaterilor judiciare, au fost informați că pronunțarea sentinței va avea loc la data de 01.03.2017, ora 08:45. Ulterior, în dimineața zilei de 01.03.2017, prin intermediul unui apel telefonic au fost informați că pronunțarea sentinței se va amâna, fără a fi informați despre data la care a fost fixată pronunțarea acesteia. Circumstanțele indicate, au făcut posibilă pronunțarea sentinței la data de 15.03.2017, fără a fi informați despre aceasta condamnații sau apărătorul lor. Mai mult, sentința indicată nu a fost expediată nici prin intermediul serviciului poștal. Doar după prezentarea personală la data de 28.03.2017 la judecătoria Hîncești (sediul Central), au primit sentința indicată, fapt confirmat prin mențiunea olografa făcută pe exemplarul sentinței anexat la materialele cauzei penale. Situația descrisă a determinat depunerea apelului, prin intermediul serviciului poștal, la data de 06.04.2017, fiind recepționat de cancelaria instanței de judecată la data de 10.04.2017;

- circumstanțele expuse se confirmă și prin aceia că, potrivit paginii electronice a Judecătoriei Hîncești, sentința din 15.03.2017, emisă de judecătorul Dadu Ion, a fost publicată doar la data de 03.05.2017;

- instanța de recurs s-a expus formal cu privire la motivele invocate de apărare în privința depunerii tardive a cererii de recurs.

7. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, am considerat că recursul urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de recurs în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Conform art. 439 alin. (2) Cod de procedură penală, data de la care curge termenul recursului, repunerea în termen, declararea peste termen a recursului și

retragerea recursului se reglementează de prevederile art.402-407, care se aplică în mod corespunzător.

În sensul prevederilor art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, se reține că participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel (în speță recurs) și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Conform conținutului recursului, declarat de partea apărării, motivele de casare a deciziei instanței de recurs au ca reper faptul că aceasta este afectată de vicii fundamentale, care au afectat echitatea procedurii precedente, deoarece inculpații au fost privați de drepturile cu privire la un proces echitabil și la un recurs efectiv, manifestate prin încălcarea dreptului de acces liber la justiție, vicii fundamentale prevăzute de art. 6 și art. 13 ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

La fel, s-a invocat că atât inculpații, cât și avocatul, în calitate de apărător al acestora, după finalizarea cercetării judecătorești și a dezbaterilor judiciare, au fost informați că pronunțarea sentinței va avea loc la data de 01.03.2017, ora 08:45. Ulterior, în dimineața zilei de 01.03.2017, prin intermediul unui apel telefonic au fost informați că pronunțarea sentinței se va amâna, fără a fi informați despre data la care a fost fixată pronunțarea acesteia. Circumstanțele indicate, au făcut posibilă pronunțarea sentinței la data de 15.03.2017, fără a fi informați despre aceasta condamnații sau apărătorul lor, iar ulterior, potrivit paginii electronice a Judecătoriei Hîncești, sentința din 15.03.2017, a fost publicată doar la data de 03.05.2017.

În această privință constatăm că argumentele invocate de recurent în recurs, s-au confirmat în speța dată, or deși din procesul verbal al ședinței de judecată din 31.01.2017 (f.d. 128, 130 verso, vol. IV), rezultă că condamnații și avocatul lor au fost informați despre data pronunțării sentinței - 01.03.2017, conform procesului verbal al ședinței de judecată din 01.03.2017 (f.d. 130, vol. IV), reiese că în lipsa acestor părți a fost anunțată amânarea pronunțării sentinței pentru data de 15 martie 2017. Totodată, am constatat că la materialele cauzei lipsesc careva date care ar confirma că părțile au fost informate despre faptul că pronunțarea sentinței a fost amânată pentru data de 15 martie 2017, respectiv la 15 martie 2017 a fost pronunțată această sentință în lipsa părților (f.d. 131, vol. IV), fără a fi anexate careva acte confirmative că părților le-a fost expediate copiile de pe sentință, mai mult, potrivit paginii electronice a Judecătoriei Hîncești, sentința din 15.03.2017, a fost publicată doar la data de 03.05.2017, astfel rezultă că recurentul a invocat suficiente temeuri de repunere în termen a recursului, pe care instanța de recurs le-a ignorat, prin ce recurentului i s-ar putea leza dreptul la un proces echitabil, manifestat prin îngrădirea accesului la justiție.

Pentru aceste motive am propus soluția de admitere a recursului în anulare declarat de avocat în numele condamnaților, casarea deciziei Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 26 iunie 2016, în prezenta cauză penală, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Judecătorii

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin